



AVANTCRAFTS

Katalógus

Adjunk teret kreatív kézműves jövőnknek

TARTALOMJEGYZÉK

AVANT CRAFTS: KÖZÖS EURÓPAI MESTERSÉGEINK ÉRTÉKEINEK MEGŐRZÉSE ÉS ÁTÖRÖKÍTÉSE.....	3
---	----------

PARTNEREK BEMUTATÁSA.....	5
BULGÁRIA (I. Partner).....	5
BULGÁRIA (II. Partner).....	6
FRANCIAORSZÁG.....	7
NÉMETORSZÁG.....	8
MAGYARORSZÁG.....	9
OLASZORSZÁG.....	10
EGYESÜLT KIRÁLYSÁG.....	12

FÓKUSZ TÉMÁK.....	13
--------------------------	-----------

A: Szakiskolák és a hatékony és eredményes szakmai gyakorlat modellek – a jó gyakorlatok feltérképezése

Szintézis.....	13
Az egyes országok szintjén.....	14
jó gyakorlatok.....	20

B: A pályaválasztási szaktanácsadás hatékony és eredményes modelljeinek feltérképezése

Szintézis.....	25
Az egyes országok szintjén.....	26
Jó gyakorlatok.....	32

C: A KKV-k és az iskolák közötti hatékony és eredményes modellek feltérképezése

Szintézis.....	38
Az egyes országok szintjén.....	39
Jó gyakorlatok.....	45

D: A jövőben szükséges hatékony és eredményes szaktudás feltérképezése az Avant Crafts projektben

Szintézis.....	51
Az egyes országok szintjén.....	52
Jó gyakorlatok.....	58

KÖVETKEZTETÉSEK.....	64
-----------------------------	-----------

AVANT CRAFTS: KÖZÖS EURÓPAI MESTERSÉGEINK ÉRTÉKEINEK MEGŐRZÉSE ÉS ÁTÖRÖKÍTÉSE

A kézműves ágazat Európában a mesterségek, technikák és a felhasznált anyagok széles skáláját fogja át. Közös európai hagyományaink vannak, Spanyolországtól –Kelet Európán át, főleg a hagyományos kézművesség terén: fazekasság, ékszerkészítés, üvegmegmunkálás, bőrművesség stb.

Némelyik országban kb. okok miatt kihalt a hagyományos kézművességi tudás. Németországban és az Egyesült Királyságban a korai iparosodásnak tudható be a kézművesség átminősülése, míg Franciaországban és Olaszországban a luxus termékek iránti piaci kereslet átmentette a kézműves mesterségeket. Bulgáriában és Magyarországon támogatottak a hagyományos, népművészeti kézműves mesterségek újraélesztése és újratanítása, de a gazdasági krízis szerte Európában veszélyezteti a kis kézműves vállalkozások életben maradását.

A kiváló Leonardo projektnek köszönhetően látogatásokat tehetünk egymás országában, tapasztalatot cseréltünk, és megismerhettük az európai kézművesség helyzetét. Felismertük, hogy két lehetséges formája van kézműves örökségünk fenntartásának: egyrészt ha a népi kézművességet szellemi és tárgyi örökségünk és a nemzeti identitásukhoz tartozó hagyományként tartjuk számon, másrészt úgy tekintünk rá, mint olyan gazdasági potenciálra, amely a turisztikai ipart fejleszti, jövedelmet és munkalehetőséget teremt.

MINT A KREATÍV IPAR RÉSZÉ A KÉZMŰVESSÉGNEK OLYAN ÚJ ECO-SZISZTÉMÁRA VAN SZÜKSÉGE AMI

1. integrálni tudja a szociális kohéziót
2. gazdasági növekedést hoz
3. biztosítja a kulturális örökség védelmét
4. a szakmai képzési rendszerre összpontosít



A projekt partnerek és a résztvevők a projekt két éve alatt négy fókusz pontot emeltek ki és néhány szükségszerű dologban állapodtak meg.

- ❖ A szakoktatás programok megerősítése az iskolai szinttől a munkavállalásig, a vállalkozások és a szakmunkástanulók igényeinek felismerése mellett.
- ❖ Javítani az együttműködést a szakiskolák, a családok, a kreatív ipar, a vállalkozások és a közszolgáltatások között, egy átfogó pályaválasztási tanácsadás létrehozása érdekében.
- ❖ Stabil együttműködés kialakítása a szakiskolák és a vállalkozások között, a jövőbeni oktatási igények felmérésére.
- ❖ Az életen át való tanulás lehetőségének megteremtése azok részére, akik tökéletesíteni szeretnék szakmai tudásukat, a tudás átörökítése az időstől a fiatalig.



PARTNEREK BEMUTATÁSA

BULGÁRIA (Partner I.)



A bolgár fekete-tengeri helyi hatóságok UNIÓJA (UBBSLA) 21 helyi önkormányzat érdekeit képviselő szervezet, az erős helyi önkormányzást, és az aktív lakossági részvételt ösztönzi a Fekete Tenger térségében.

Az UBBSLA koordinálja a társ önkormányzatok tevékenységét a gazdasági, tudományos, környezetvédelmi, energia felhasználási és a fenntartható fejlődés terén valamint megszervezi a közös problémák megoldására irányuló tevékenységeket.

A szervezet prioritásai között szerepel az innovatív szakoktatás és az életen át tartó tanulás nemzeti politikájának ösztönzése. Támogatja az ifjúsági kezdeményezéseket és ifjúság részvételét a helyi

önkormányzati folyamatokban, segítve a kezdeményezéseket, és a fiatalok problémáinak megoldására törekedve (munkanélküliség, drogfüggés, szociális egyenlőtlenség, stb.) Ennek érdekében együtt működik az ifjúsági hálózatokkal és felhasználja a projektek jó gyakorlatait.

Elérhetőség:

Union of Bulgarian Black Sea Local Authorities

4, Preslav str.9000 Varna

www.ubbsla.org office@ubbsla.org

BULGARIA (Partner II.)**RAM Közép Stara Planina**

15 bolgár önkormányzat szövetsége. 1997-es megalakulásától napjainkig aktívan támogatja a helyi hatóságokat, képviseli érdekeiket, és hozzájárul ahhoz, hogy megerősödjön a helyi önkormányzás. A szervezet jelentős tapasztalattal rendelkezik

polgárai mindennapi élete és jövője megszervezésének tekintetében, a környezetvédelem, a nemek közötti egyenlőség, az önkéntesség, a testvérvárosi kapcsolatok, a migráció, a demokrácia, a vállalkozások, a társadalmi integráció területén stb.

**Elérhetőség:**

Bulgaria
5300 Gabrovo
9, Opalchenska str.
tel. +359 66 804 613
e-mail: rso-csp@rso-csp.org
www.rso-csp.org



FRANCIAORSZÁG

A 2010 –ben létrehozott Művészi Mesterségek Nemzeti Intézete, az **Institut National des Métiers d'Art (INMA)** félig állami szervezet. Feladata Franciaország gazdaságának egyre erősödő és egyre növekvő ágazatának, a kreatív iparnak a támogatása. A Kulturális és Kommunikációs Minisztérium és a Gazdasági, Ipari és Digitális ágazat Minisztériuma felügyelete mellett az INMA egy a kormány által elismert általános közérdekű testület.

Az INMA szerepe az ágazat jövőjének feltérképezése, és a felkészülés a jövőre, azzal, hogy olyan megfelelő feltételeket biztosít, amelyek kedvezőek a hosszú távú növekedésre. Az INMA egyesíti az ágazat összes állami és piaci szereplőit és feladata a szakértelem fejlesztése mind hazai mind nemzetközi szinten.



Elérhetőség:

Institut National des Métiers d'Art

23 avenue Daumesnil

75012 PARIS

<http://www.institut-metiersdart.org/>

info@inma-france.org



NÉMETORSZÁG

A **STIC** regionális állami vállalkozásfejlesztési ügynökség Brandenburgban, Berlin mellett.

Feladata:

- ❖ Tanácsadás a leendő vállalkozók részére az üzletfejlesztésen, üzleti terv, piaci pozicionálás, reklám stb.
- ❖ Finanszírozási lehetőségek feltérképezése
- ❖ Mesterek és a helyi kreatív iparágak támogatása és lehetőségek felkínálása
- ❖ Szaktanácsadás a helyi cégek részére: pl. pályaválasztási tanácsadás, lehetőségek a vállalatok személyzete részére, a jövőbeni képzési igények felmérése, és egyéb gazdasági sikerhez vezető követelmény feltérképezése
- ❖ Pályaválasztási tanácsadás, jó gyakorlatok és tapasztalatok feltérképezése

Elérhetőség:

STIC Wirtschaftsfoerdergesellschaft MOL mbH

Garzauer Chaussee 1a

15344 Strausberg

Info@stic.de



MAGYARORSZÁG

A Népművészeti Egyesületek Szövetsége (NESZ) több mint 32 éves múlttal rendelkező civil szervezet 56 tagszervezettel, műhellyel és alkotóházzal. Legfontosabb célja a hagyományos magyar népi kézművesség értékeinek támogatása és továbbéltetése. A Szövetség feladata a szakmai érdekképviselés, a tagszervezetekkel, alkotóházakkal való folyamatos kapcsolattartás, tevékenységük koordinálása, illetve a kölcsönös információáramlás biztosítása. Ezen kívül a NESZ tevékenységi körébe tartozik rendezvények, kiállítások, vásárok rendezése, pályázatok kiírása, szakmai továbbképzések, táborok megszervezése. A NESZ legkiemelkedőbb eseménye a Mesterségek ünnepe, amely évi több mint 60 000 látogatót vonz a híres UNESCO örökségünk helyszínén a Budai Várban.

Elérhetőség:

Népművészeti Egyesületek Szövetsége

1011 Budapest

Szilágyi Dezső tér 6.

e-mail: neszfolk@nesz.hu

www.nesz.hu



OLASZORSZÁG (Partner I.)

Fondazione di Firenze per l'Artigianato Artistico (A firenzei művészeti kézművességért alapítvány) (FFAA) abból a szükségletből szerveződött, hogy segítségére legyen a firenzei mestereknek, az állami szervekkel és a kulturális intézményekkel együttműködni a hazai és nemzetközi elismerés érdekében, és hogy hozzájáruljon a kézművesség fejlődéséhez. Az alapítvány tevékenysége a művészi kézművesség megőrzése és fejlesztése.



Elérhetőség:

Fondazione di Firenze per l'artigianato artistico

c/o Vecchio Conventino - Spazio SAM
Via Giano della Bella 20/1
50124 Firenze (Italy)

www.fondazioneartigianato.it

info@fondazioneartigianato.it

OLASZORSZÁG (Partner II.)

Firenze Város Önkormányzata az olasz jogrend szerinti politikai és adminisztratív testület. Feladatai: a politikai döntéshozatal, mobilitás, a társadalmi jólét, a gazdasági fejlődés, a turizmus, környezetvédelem, oktatás, stb.).

Az önkormányzat keretében Szakmai Továbbképző Központ és Ifjúságpolitikai Hivatal működik.

Inkubátort teremtett az a művészi kézművességnek és az elmúlt 75 évben otthont ad a Nemzetközi Kézműves Kiállításnak.



FIRENZE
CAPITALE
1865-2015

**Elérhetőség:**

Comune di Firenze
Attività Economiche,
Turistiche e Lavoro
Via Ghibellina 30
50122 Firenze

Carlotta.viviani@comune.fi.it

EGYESÜLT KIRÁLYSÁG

A Sheffield szakiskola Sheffield College (TSC) egyik legnagyobb továbbképzést és felsőfokú szakképzést nyújtó intézménye az Egyesült Királyságnak. Fő tevékenysége a tanterv alapú szakmai akkreditált képzés, információ átadás és szaktanácsadás, partnerségben dolgozva az iskolákkal, az egyetemekkel és a helyi iparral.

Sheffield úttörő volt az Egyesült Királyságban a kreatív és digitális iparágak fejlesztésében és az ágazat továbbra is fontos szerepet tölt be a helyi gazdaságban.

A szakiskola erős kreatív hálózatot épített ki Sheffieldben és a Dél-Yorkshire régióban, valamint a két városban működő egyetemmel. Nagy tapasztalatuk van a diákok felkészítésében a felsőoktatásban, valamint a gyakornoki program kidolgozásában. Sheffieldben nagy támogatottságnak örvendenek a vállalkozók és az új vállalkozások indítása, így a város hazai és nemzetközi szinten is az Egyesült Királyság legvállalkozóbarátabb városaként ismert.

Inkubátor központokban és az egyetemmel közös munkaterekben új művészeti, dizájn és vállalkozás- beindító kezdeményezések születtek valamint szociális vállalkozások helyi és országos kormányzati támogatással. Az iskola jó együttműködést alakított ki a művészet és a dizájn különböző ágazatai között, lehetővé téve a rugalmas és befogadó tanulási képességek kialakítását a jövőbeni foglalkoztatási készségek megszerzése érdekében.



Elérhetőség:

The Sheffield College.
Granville Road, Sheffield,
UK. S2 2RL
www.sheffcol.ac.uk

FÓKUSZ

A: A szakiskolák és a hatékony és eredményes szakmai gyakorlat modellek - a jó gyakorlatok feltérképezése.

Koordinátor: Sheffield City College, Egyesült Királyság

SZINTÉZIS

Az Avant Craft partnerek többségénél az oktatás és az annak megfelelő gyakornoki képzés nem kapcsolódik, és nem vezet a foglalkoztatáshoz. A gyakornoki struktúrákat szükséges úgy kialakítani, hogy megfeleljenek mind a tanulók mind a munkáltatók igényeinek. Az Egyesült Királyságban a mester- kézműves gyakornoki lehetőségei nagyon korlátozottak, és a kormányzat erőfeszítéseket tesz a megfelelő szakmai gyakorlat megteremtésére.

A német és a francia művészeti és kézműves oktatás modellek jól bevált progresszív modellek a minőségi gyakornoki munka és a felsőoktatás felé. Németországban és Olaszországban a diákoknak nagyon korán dönteniük kell, hogy milyen képzést választanak, míg az Egyesült Királyságban, Franciaországban és Magyarországon jóval később döntenek el a hallgatók, hogy szakmai, elméleti vagy a felsőoktatáshoz szükséges képzést választanak.

AZ EGYES ORSZÁGOK SZINTJÉN

BULGÁRIA

Bulgáriában a szakmai oktatást nyújtó intézmények, szakiskolák, szak –középiskolák, művészeti és sport iskolák, szakképző és képesítést nyújtó központok, valamint információs és szaktanácsadó központok.

A 2013/2014. tanévben mintegy 740 intézmény biztosított szakképzést. A szakiskolák azonban függenek a KKV- k által kínált szakmai gyakorlati lehetőségektől. Általános, hogy eltérés van a szakképzés profil és a térségben működő vállalatok profilja között, így kevés lehetőség van a szakmai gyakorlatra. Az esetek többségében az iskolák heti 2 óra gyakorlatot tudnak biztosítani.

A szakoktatás és a tudományos oktatásra vonatkozó nemzeti prioritásokban több stratégiai dokumentum is felvázolja a szakképzés minőségi javításának fontosságát, a helyi gazdasági prioritásokhoz mért oktatás, a pályaválasztási tanácsadás fontosságát, a gyakorlati tapasztalat és szakértelem valós környezetben való megszerzésének fontosságát (szakmaiság és mobilitás); a szakképzés és az üzleti élet kapcsolatának megerősítése.



FRANCIAORSZÁG

Az alapfokú művészeti szakoktatáshoz Franciaországnak jelenleg közel 750 képzési központja és iskolája van. A fiatalok alapfokon történő képzése az első lépés egy mesterség felé. Az alapképzés célja, hogy a tanulók, hallgatók és szakképzésben részt vevők olyan hallgatók, akik még nem foglalkoztatottak, oklevelet szerezzenek.

Jelenleg öt alapképzési lehetőség létezik:

1. Az állami oktatás: széles skáláját kínálja a szakmai oktatásnak, kezdve a CAP tól (Certificat d'Aptitude Professionnelle; középiskolai szakmai bizonyítvány), az első évi mesterképzésig a DSAA (Diplôme Supérieurben d'Arts appliqués; Felsőfokú oklevél az alkalmazott művészetekben).
2. On-the-job képzés: 6 - 8 évig tartó képzés. A szakképesítés a CAP-tól - (középiskolai szakmai bizonyítvány) a BTS - ig (Brevet de technicien Supérieur; Felsőfokú műszaki oklevél) szerezhető meg. Az utóbbi a középiskolai tanulmányok befejezése után két évi képesítéssel szerezhető meg.
3. Művészeti iskola: 45 művészeti iskola kínál tanfolyamokat, és ad oklevelet művészeti, dizájn és kommunikációs szakon.
4. A magániskolák: az oklevelek kifejezetten az egyes iskolákra szabottak.
5. A szakember / kézműves mesterképzés a Kamara szervezésében -a szakmai képzés olyan képzési programokat kínál, amelyekre érettségivel, vagy érettségi utáni két évi képzés után lehet jelentkezni.



NÉMETORSZÁG

A gyakornoki idő Németországban általában három évig tart. A gyakornoki idő a duális oktatási tanulási rendszerben valósul meg. A tanulók cégeknél sajátítják el a gyakorlati tudást, főleg személyi oktatóiktól, míg az elméleti oktatást a szakiskolákban sajátítják el. A kettős rendszer kötelező minden szakmai gyakorlatot végző hallgató esetében. Az elméleti oktatás szakiskolában történik, heti két alkalommal, vagy tömbösítve. A hallgatókat foglalkoztatni kívánó cégtől egy havi összeget kapnak, amely mesterségenként eltérő. Speciális esetekben közpénzek is rendelkezésre állhatnak. Meg kell jegyeznünk, hogy ez a rendszer nagyon sikeres és igen elismert az Európai Unión belül. Ráadásul hatékony modell a fiatalok munkanélkülisége ellen. Problémák akkor szoktak adódni, ha egy adott szakmán belül túl kevés a jelentkező a normatívához képest. Ebben az esetben a tanulóknak más osztályokkal együtt kell tömbösítve részt venni az oktatásban.



MAGYARORSZÁG

A történet az 1950-es években kezdődik, amikor a szocialista "jólét", és a nagyszabású ipari fejlesztés megöli a kisvállalkozásokat és eltörlik a hagyományos mesterségek képzését. A tiltás kéz a kézben jár az ellenállással, és az ellenállás a fiatal városi értelmiségiek felől jött, miután megismerték az élő, még tökéletesen működő közösségek életét Erdély eldugott falvaiban. Elindult a híres Táncház mozgalom és világhírűvé vált, miután az UNESCO a legjobb gyakorlatok listájára került.

Bebizonyosodott, hogy a modell a hagyományos mesterségekre is érvényes, ami a betiltott vagy a rég elfeledett mesterségek visszatérését hozta maga után. A képzési folyamat informális körökben kezdődött, majd félig hivatalos tanfolyamokon, szakkörökben folytatódott, míg végül az 1989-es rendszerváltást követően szisztematikus tanterv alapú hivatalos útra terelődött. A 1992-es év volt a mérföldkő a hagyományos mesterségek oktatásában. A hagyományos népi mesterségek bekerült az Országos Képzési Jegyzékbe. 2013 -as év újabb mérföldkő: Budapesten szakiskolák nyíltak, és ezt követően 30 vidéki szakiskola megnyitására került sor. Jelenleg az államilag támogatott rendszerben 2 szakiskolában oktatnak kizárólag hagyományos mesterségeket és 4 olyan iskola van, ahol hagyományos mesterségeket is tanítanak, valamint több intézményben folyik felnőtt oktatás.



Az olasz szakképzési és oktatási rendszer többnyire az iskolai oktatásra és kevésbé a gyakorlati oktatásra épül. Úgy tűnik, hogy minden érintett fél ugyanazzal a problémával küzd. Különböző oktatási intézmények szakmai irányultságú képzés szervezését vállalják fel, azonban a képzés keretében végrehajtott különböző programok nem mindig garantálják a megfelelő színvonalat, és a megfelelő oklevél rendszert. Mind a mesterek, mind a hallgatók csalódottak ezt követően. Egyrészt a nagy létszámú hallgatók nem kaphatnak megfelelő lehetőséget a munkaerőpiacon, másrészt a tapasztalt kézműves mestereknek nincs lehetőségük befogadni gyakornokokat, a törvény ugyanis nem veszi figyelembe a kismesterség és a kisvállalkozások sajátos igényeit/sajátosságait.



EGYESÜLT KIRÁLYSÁG

Az EK oktatási rendszere 16 éves kortól az alábbi képzési lehetőségeket tudja biztosítani: iskolai keretek közötti képzés valamint, szakmai életpálya továbbképzések, ami szakmai gyakorlattal jár 16, 18, 19+ évesek számára.

A szakmai gyakorlatot a továbbképzést biztosító iskolák vagy a privát szektor tudja biztosítani.

A hagyományos mesterségek esetében jelenleg próbálják kialakítani a kis vállalkozásoknak megfelelő gyakornoki rendszert.

A gyakorlati képzések a különböző képességek kifejlesztésére felső oktatási szinten is elérhetőek az iskolai vagy a magán oktatási rendszerben.

A továbbképzésben a felsőoktatási rendszerben számottevő eredményeket tudtak elérni. A szakmai gyakorlati képzés keretében a kézművesség nagyon korlátozott, és inkább az alacsonyabb szintű készségekre összpontosít, amelyek elégségesek az ipar követelményeinek.

A kutatások azt mutatják, hogy az oktatás nem teszi lehetővé a hallgatók számára a kézműves mesterségek megismerését így visszaesés tapasztalható a tanfolyamokra jelentkezők létszámában.

Sürgősen felül kell vizsgálni a jelenlegi gyakornoki rendelkezéseket a munkáltatók és az egyéni vállalkozók támogatására, annak érdekében, hogy gyakornoki rendszer megvalósítható és fenntartható lehessen.



BULGÁRIA**JÓ GYAKORLATOK****A “Dobri Hristov” – Varna –Állami Művészeti Iskola**

Az 1944- ben alapított Nemzeti Művészeti Iskola középiskolaként működik, és művészeti szakoktatást nyújt első osztálytól a 12 – ik évfolyamig, megfelelő óvodai neveléssel együtt. A tananyag 26 szakra készült, 3 profilra osztva:

zene (klasszikus és a bolgár folklór hangszerek, klasszikus, pop és jazz zene és ének), táncművészet, képzőművészet

Az iskola kreatív oktatási formák kifejlesztésén dolgozik folyamatosan.

További információk:

<http://www.artschool-varna.com>

**Kőfaragó és Szobrász Középiskola – Kunino –Vratsa tartomány**

Az iskolát 1921 –ben alapította a horicei cseh kőfaragó iskola támogatásával.

Jelenleg 7 – 12 osztályig folyik az oktatás négy különböző szakágban.

Az iskola megnyitása óta Bulgária összes kőfaragó mestere ebben az iskolában végzett (több mint 3 500 mester)

Az évek során a híres bolgár szobrászok tanítottak az iskolában.

Az iskola egy kőfaragó műhelyt üzemeltet, ahol a hallgatóknak lehetőségük nyílik tanulni, dolgozni, és az elkészített termékeket értékesíteni.

További információk:

<http://kunino.vibs.bg>



FRANCIAORSZÁG

Az 1889- ben alapított BOULLE ISKOLA (Ecole Boulle) kiemelkedő referencia a művészetek, az alkalmazott művészet és formatervezés valamint a mesterségek oktatására Franciaországban.

Helyi közoktatási intézményként működnek, írásbeli felvételi rendszer alapján veszik fel a hallgatókat. Országszerte erre kijelölt biztosok bírálják el a beküldött dolgozatokat. Az hogy a jelentkezők száma egyre növekszik, bizonyítja, hogy Franciaország a jó úton jár.

További információ:

www.ecole-boulle.org/



B
ÉCOLE
BOULLE



NÉMETORSZÁG

A németországi jó gyakorlatra példa a bajorországi állami Pegnitz (Staatliche Berufsschule Pegnitz). szakiskola. Ez az iskola biztosítja a mesterségek oktatását és képzését. Egy konkrét példa a harangöntés mestersége. A fémöntés mesterségi fortélyait szoborkészítésben is gyümölcöztették Hann mester tanítványai, a Pegnitz szakiskola hallgatói. (2014- ben az Avanti Craft berlini találkozóján a projektben résztvevők látogatást tettek a Hann szobrász mester műhelyében.)



Fazekas vándorlegény

Fiatal fazekasok története, akik a szakközépiskola elvégzését követően mestertől mesterhez 'szegődnek' el, hogy megtanulhassák a magyar fazekasság különböző tájegységeire jellemző gyakorlatokat. A program eredményeként hallgatók 12 különböző mester műhelyében tanulhatnak különböző tájegységre jellemző stílust és technikákat.



Nagyapám háza

"Nagyapám háza" egy gyakorlati képzési program, ahol négy hétig egy régi hagyományos épület (tájház vagy parasztház) felújítása során a programban résztvevő diákok megismerik a hagyományos építészeti értékeit, a régi falusi építészeti technikákat és azok megőrzésének módját.





ABOUT LdM

Iskolaként működő műhely Toszkán Önkormányzat (TA)

Olaszországban a szakmai képzés és a szakképzés a regionális önkormányzatok feladata. Toszkána kiemelten kezel néhány kézműves mestert és mesterséget, akik műhelyeiket megfelelő anyagi támogatás mellett oktatási központként üzemeltethetik. A támogatás fedezi a szakmai gyakorlat költségeinek egy részét (18 és 32 év között), mind a gyakornok mind a mester felé.

További információk:

www.bottegascuola.it



EGYESÜLT KIRÁLYSÁG

Az Angliában működő Kreatív készségek tanácsa célja a kézműves készségek jövőbeni átörökítése. A Mesterségek és a Hagyományos mesterségek Tanácsa biztosítja a lehetőséget a szakmai gyakorlati képzésre és szakmai gyakorlatokra.

Hagyományos mesterségek: <http://heritagecrafts.org.uk/>

Gyakornokság:

<http://heritagecrafts.org.uk/index.php/heritagecrafts/infoandadvice/item/168-resources-for-trainees>.

Sue Hudson helyi kutatásai Sheffieldben 2014 januárjában. A tanulmányban ezüstművesség és evőeszköz készítő mesterségen belül kimutatta, hogy az elérhető gyakornoki modellek nem megfelelően támogatottak. Szükséges vonzóbbá tenni a mesterséget a hallgatók számára elsősorban munkahelyek teremtéssel. A helyi mesterekkel folytatott beszélgetések megerősítette annak szükségességét, hogy megfelelő, személyre szabott, kézműves gyakornoki modellek kellenek.



B: A pályaválasztási szaktanácsadás hatékony és eredményes modelljeinek feltérképezése.

Koordinátor: STIC, Németország

SZINTÉZIS

Megvizsgálva az Európai Unió pályaválasztási tanácsadás rendszereit elmondható, hogy a művészi és szakmai szaktanácsadás terén nincs közös európai rendszer. Az egyes partner országok szaktanácsadási rendszerében tapasztalt nagy különbségek mellett megállapítható hogy vannak országok, ahol egyáltalán nem működik pályaválasztási szaktanácsadás. Az Egyesült Királyság pozitív kivétel továbbképző főiskoláival, valamint a kreatív iparágak és az iskolák közötti együttműködéssel.

Franciaországban, az Egyesült Királyságban és Németországban a pályaválasztási tanácsadás általában erősen intézményesített; az iskolák, a helyi Munkaügyi Hivatalok és az egyéb állami intézmények vagy képzési intézmények keretein belül. Széleskörű, különböző szolgáltatásokat nyújtanak ezek a rendszerek, átfogó pályaválasztási tanácsadást nyújtva. Így biztosítják, hogy a tanácsadási szolgáltatás/képzés és a szakmai oktatás a gazdaság igényeit is figyelembe véve történjen.

A sikeres tanácsadáshoz szükséges tényezők:

- ❖ Megfelelő szakiskolák és továbbképző főiskolák
Megfelelően képzett személyzet, a szakmai tanácsok széleskörű hozzáféréseinek biztosításához
- ❖ Elkötelezett tanárok, akik a hallgatók szakmai orientációját képesek segíteni.
- ❖ Tekintettel arra, hogy a szakképzés gyakorta a helyi gazdasági prioritások mentén történik, ajánlott megerősíteni a művészet és a kézműves oktatás iránti figyelmet, ösztönözni a hagyományos szakmák iránti érdeklődést a fiatalok körében.
- ❖ A munkaerőpiac és az iskolai képzés közötti kapcsolat javítása
- ❖ Monitoring rendszere a szakképzési rendszereken belül
- ❖ Felhívni a szülők figyelmét annak fontosságára, hogy gyermekeik jövőre vonatkozó döntései a meglévő készségek és érdekek mentén történjen.

BULGÁRIA

Jelenleg a tanulóknak fiatal korban kell választani különböző oktatási lehetőségek közül. Egyes szakértők szerint ez a megközelítés óriási kockázatot rejt, tekintettel a későbbi fejlődésre. A gyerekek nagy részénél a döntés 14 – 15 éves korban születik és nagyobb mértékben függ a szülők orientáltságától, mintsem a fiatalok választásától. 15 éves korukban, a fiatalok elveszítik az érdeklődésüket a szakma iránt, ami leginkább a kevés szaktárgyi órának tudható be. Mire a 12-ik évfolyamon a szakmai előkészítő órák száma növekszik, a diákok érdeklődése már szinte teljesen megszűnt.

Az újonnan létrehozott regionális pályorientációs és pályaválasztási központok képesek részben kompenzálni a hiányt ezen a területen. Ugyanakkor a személyzet létszámban korlátozott, és nem tudja biztosítani a szélesebb körű hozzáférést a szakmai tanácsadáshoz. Problémát okoz az is, hogy a tanárok egy részének sincs birtokában elég információ és szükséges kompetencia arra, hogy képesített segítséget nyújthasson a diákoknak és a szüleiknek a szakmaválasztáshoz szükséges döntések meghozatalában.



FRANCIAORSZÁG

Franciaországban, számos olyan szervezet áll a fiatalok és családjaik rendelkezésére, amely segíteni tud a szakmaválasztás területén. Ezek közül néhány:

- ❖ **Centres d'information et d'orientation** (állami karrier-tanácsadó központok): személyre szabott tanácsadást és információt biztosít a hallgatók számára a tanulmányi programok, szakmai képzések, képesítések és foglalkozások terén
- ❖ **A Cité des métiers** (életpálya –tanácsadás szolgáltatás): segít a pályaválasztásban, a tanfolyamok kiválasztásában, életpálya változtatásban, a képességek fejlesztésében, az előzetes tanulmányok elismertetésében valamint a munkaerő piacon való elhelyezkedésben vagy vállalkozások indításában.
- ❖ **Pôle emploi** (országos munkaügyi központ): egyaránt segít álláskeresőknek és munkáltatóknak.
- ❖ **Mission's locales** (helyi fiatalokat támogató központok): személyre szabott segítséget nyújtanak a fiataloknak szükségleteik és készségeik szerinti szinten, képzési tervet határoznak meg az új munkahely megszerzése, valamint a régi megtartása érdekében.
- ❖ Ezek az életpálya tanácsadással foglalkozó szervezetek nem szakosodnak a kézműves ágazatra, de tájékoztatást adnak minden alap és továbbképzési programról.



NÉMETORSZÁG

Németországban a pályaválasztási tanácsadás nagymértékben intézményesült. Főszereplői az iskolák és a Szövetségi Munkaügyi Hivatal, de részt vesznek benne a kézműves és kereskedelmi kamarák és egyéb szakmai szervezetek is. Ezek mellett az országos szinten működő intézmények mellett, számos helyi oktatási intézmény nyújt segítséget a KKV – kel szoros együttműködésben: workshopok, üzemi látogatások, gyakornoki lehetőségek kínálata, klasszikus értelemben vett tanácsadás, álláskeresők számára interjúk és még sok más formában. Általában minden érdekelt szorosan együttműködik, és hozzájárul ahhoz, hogy erős hálózatot biztosítsanak a fiataloknak, útmutatást és támogatást adjanak a gyakorlati munkához. Megállapítható, hogy bár a meglévő szakmai tanácsadási rendszer betekintést ad a különböző szakmákba, nincs a művészet és a kézművesség területére szakosodott pályaválasztási tanácsadás. Az új képzési szerződések száma a különböző szakmákban meglehetősen alacsony és egyre csökken.



MAGYARORSZÁG

A 150/2012. sz. Korm. rendelet határoz arról, hogy milyen szakmákat ismernek el államilag és ezeket az Országos Képzési Jegyzékben hozták nyilvánosságra. Ebben a kormányrendeletben a népi kézműves szakma az alábbi elágazásokkal szerepel: csipkekészítő faműves, fajték készítő, fazekas, gyékény-csuhé-szalmatárgy készítő, kézi- és gépi hímző, kosárfonó, szőnyegszövő, takács, nemezkészítő, népi bőrműves, kosárfonó

A 2011. évi CLXXXVII. törvény életbelépése óta a kézműves szakmák közül a népi kézműves szakmákat kiemelték és örökségszakmákká nyilvánították és az Emberi Erőforrások Minisztériumának hatáskörébe utalták. Elvben egy nagyobb támogatottságot ígérnek és egy-egy mesterséget a szakképesítésben meghatározottaktól eltérően alacsonyabb létszámmal lehet elindítani (kb. 8 tanuló egy képzésnél).

A minisztérium alatt háttérintézményi szerepben működik a Nemzeti Munkaügyi Hivatal Szakképzési- és Felnőttképzési Igazgatóság, amely egyben a szakképzést folytató intézmények számára szolgáltatást és tanácsadást is biztosítanak. Többek között a szükséges dokumentumokra vonatkozóan, itt tartják nyilván a szakértőket, akiket a képző hely felkérhet, hogy segítsenek bizonyos rendszerszerű feladatok megoldásában. Ez a szaktanácsadás olyanokra vonatkozik, mint az iskola alapszabályának, SZMSZ-ének elkészítése, a kerettanterv kidolgozása, a minősítő rendszer kidolgozása, amely egyaránt vonatkozik az iskola, annak információs rendszere és a képzési programjára.



Egyéb a szaktanácsadásban résztvevő minisztériumi háttérintézményeként működő intézmények és civil szervezetek:

- ❖ Szakiskolák és szakközépiskolák
- ❖ Hagyományok Háza (jellemzően a felnőttképzés terén)
- ❖ NESZ
- ❖ A Magyar Kereskedelmi és Iparkamara

A Toszkán régióban hiányzik a szakmai tanácsadási rendszer. Van ugyan néhány önkormányzati hivatal, de ezek alig vannak kapcsolatban a munkavállalókkal és a munkaadókkal. (Toszkánában 1/300 az arány, míg Németországban 1/20). Az anyagi támogatás is elenyésző. Nem létezik olyan formája az együttműködésnek az iskolák, munkaügyi központok és a KKV – k között, amely az oktatás és a szakmai igények egyeztetési fóruma lenne. Minden egyes kezdeményezés egyének személyes erőfeszítéseinek köszönhető: tanárok, iskolavezetők, kézművesek. Nincs a művészetre és a kézművességre fókuszáló szakmai tanácsadás. A felmérések szerint a munkanélküliek csupán 9% -a helyezkedik el az állami munkaügyi központokon keresztül.



EGYESÜLT KIRÁLYSÁG

Az Egyesült Királyságban a szakmai útvonalak általában a továbbképző főiskolák, (16-18 éves diákok részére), a 18+ diploma előkészítő tanfolyamok valamint a Felnőttképzés a felsőoktatáshoz való hozzáféréseért oktatási formákban valósul meg.

Helyi mesterségbeli pályaválasztási tanácsadás a fiatalok részére nem létezik, erre vonatkozó információkat csak akkor kapnak a hallgatók, amikor dönteniük kell az elméleti és a gyakorlati oktatás között.

Az Egyesült Királyság Mesterségek Tanácsa igyekszik ösztönözni az iskolák és a kézműves mesterek közötti kapcsolatot ugyan, de ez még nagyon gyerekcipőben jár, és a finanszírozás sem megoldott.

16 éves korában minden diák választhat az online felületen felsorolt szakmai kínálatból.

Az iskolák és a helyi önkormányzatok szakmai tájékoztató rendezvényeket szerveznek, ahova meghívják a szolgáltatókat és bemutatják a pályaválasztási lehetőségeket. A továbbképző főiskolák tájékoztatást adnak és igyekeznek kapcsolatot építeni a helyi iskolákkal, a munkaerőpiac hivatásos munkatársaival, nyílt napok és tréningek formájában.



BULGÁRIA

A vállalkozói szellem ösztönzése a fiatalok körében: egy diák cég a Turisztikai Főiskolán: "Pencho Semov" (Gabrovo)

A Főiskola egy speciális programban oktatja a hallgatókat és támogatja az üzleti elképzeléseiket és ötleteiket, azzal, hogy egy működő céget hoz létre. A "Spececon" cég középpontjában a hagyományos kézműves és iparművészeti teremékek készítése és forgalmazása áll.

További információk:

Professional High School of Tourism "Pencho Semov" (Gabrovo)

e-mail: pgtgabrovo@globcom.net

website: www.pgt.gabrovo.bg



Az INMA feladatának tekinti a művészetek és a kézművesség területén az online információs eszközök és termékek elérhetővé tételét és nyilvános hozzáférést mindazon forrásokhoz, amelyek a szakmai képzésre és továbbképzésre irányulnak: állás profilok, tréning adatbázisok, oktatási csomagok, filmek, kb. modulok bemutatása stb.

További információk:

www.institut-metiersdart.org



NÉMETORSZÁG

Berufsorientierungstouren – vocational guidance tours (method):

Berufsorientierungstouren – pályaválasztás túra (módszerek):
A pályaválasztási tanácsadási túrák a tanárokat és a pályaválasztási tanácsadás területén dolgozókat szólítják meg. A túra során a résztvevők megismerkedhettek a különböző szakmákkal és követelményekkel, munkafolyamatokkal és emellett munkahelyeket látogatnak. Ez biztosítja a résztvevőknek a megfelelő információk birtokba vételét és átadását a hallgatók felé. Emellett a tanárok is felmérhetik az egyes szakmákon belüli szakmunkás hiányt.

“business@klassenzimmer/business@classroom” (business-klassenzimmer.de) by STIC:

Négy tanítási órán keresztül az oktatók megismertetik a hallgatókkal, hogy mit jelent felépíteni a saját cégüket. A műhelymunka során a diákoknak fel kell ismerniük saját vállalkozói kompetenciáikat és tesztelniük kell potenciális üzleti ötleteiket. Általában, miután véget ér egy egy gyakornoki időszak felmerül a



cégalapítás lehetősége.

A projekt fő célja felkelteni a vállalkozó szellemű fiatalokban az érdeklődést a vállalkozások iránt.

Kunsthartz by Stiftung SPI – Stadtentwicklung (stadtwerkstatt-berlin.de):

“Munkahely detektívek” (berlini modul):

- ❖ Játékos tanulás
- ❖ Kis csoportokban felfedezni a környék mesterségeit
- ❖ Megismerni a helyi cégek különböző munkahely lehetőségeit
- ❖ Eredményeket elérni kezdeményezésen és kreativitáson keresztül
- ❖ Bizonyítékot begyűjteni az egyes cégektől

Kunsthartz Stiftung SPI - Stadtentwicklung (stadtwerkstatt-berlin.de):

Kunsthartz – célja a munkanélküli fiatalok megszólítása 25 éves korig, hogy fejlesszék a művészet iránti érdeklődést. Tapasztalt művészek irányítják a tréningeket és támogatják végig a hallgatókat a szakmai gyakorlatig. A résztvevők 7 hónapon át (heti 30 órában) látogatják a műhelyeket. A műhelymunka alatt rajzoktatás, tipográfia, fotózás stb. folyik, kiállítás látogatásokkal, és a termelést a bemutató mappák készítésével bővítve a tréninget.



A szakiskolák mellett Magyarországon szaktanácsadás is működik nyílt napok formájában olyan egyesületek és intézmények segítségével mint pl. a NESZ, vagy a Hagyományok Háza, akik begyűjtik a pályaválasztási problémákat és igényeket, összesítik őket és továbbítják az Országos Munkaügyi Hivatal felé.

OLASZORSZÁG

Állami és magán irodák látják el a cégalapítási tanácsadást

- ❖ Technológia inkubátor – Firenze Város Önkormányzata Szakszervezetek, segítenek a vállalkozásoknak főleg a számszaki részben
- ❖ Szakszervezetek, a vállalkozások számviteléről ad tájékoztatást
- ❖ Vivaio per l'intraprendenza-, konkrét célokat támogató iroda

Sajnálatos módon a művészet és kézművesség terén nincs semmilyen konkrét inkubátor



EGYESÜLT KIRÁLYSÁG

Creative & Cultural Skills: Kreatív és kulturális készségek

<http://ccskills.org.uk/careers/advice/any/craft/?gclid=CP3np7Go2sMCFaXItAodKVEAdQ>

2013-ben elindították a 'Building a Creative Nation'-t (Kreatív ország felépítése) azzal a céllal, hogy 1 000 nap alatt a kreatív iparban a fiatalok részére 6500 munkahelyet létesítsenek.

A Creative Foglalkoztatási Program egy 15 milliós angol fontnyi alap a szakmai gyakorlatok létrehozásának támogatására és a fizetett gyakornoki rendszer fenntartására azoknak a 16 és 24 év közötti munkanélküli fiatalok támogatására, akik életpályájukat a művészeti és a kézművesség ágazatban képzelik el.

GOV.UK

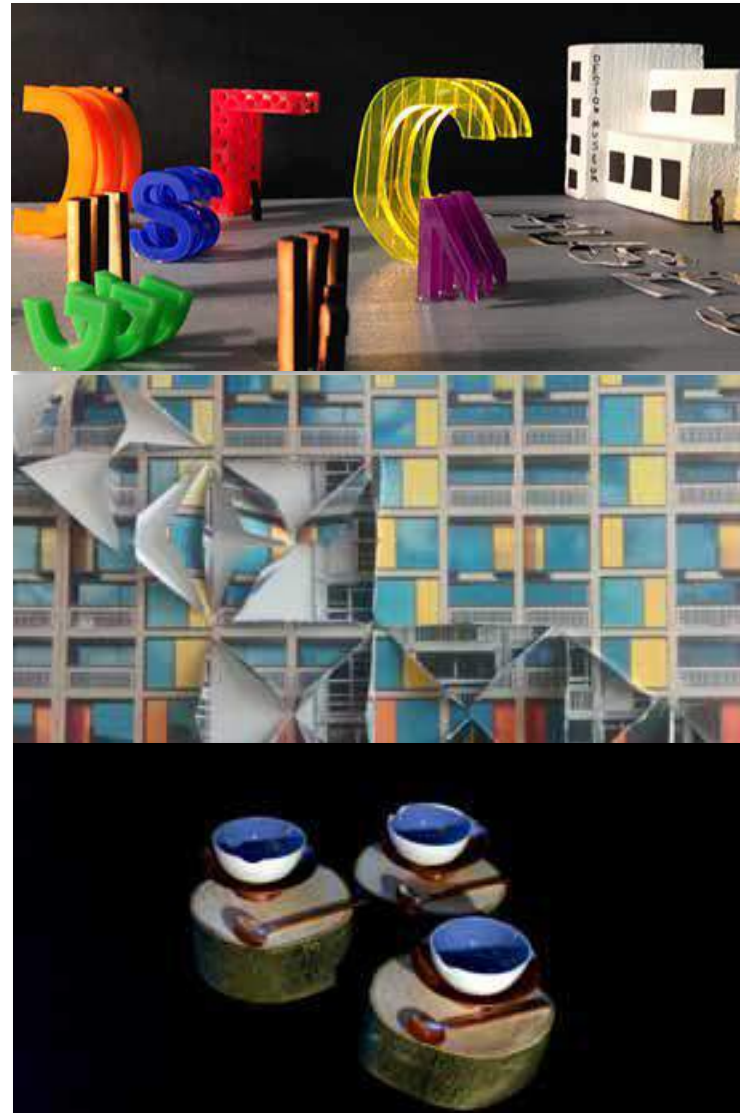
<https://www.gov.uk/set-crafts-apprenticeships>

Ez a gyakorlati képzés azoknak alkalmas, akik a művészetek és a szórakoztatóipar iránt érdeklődnek.

Job Centre Plus: (Munkahely központ plus)

Ágazat alapú munka - Egyetemek:

https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/345956/sbwa-employer-guide.pdf



C: A KKV- k és az iskolák közötti hatékony és eredményes modellek feltérképezése

Koordinátor: FFLA, Olaszország

SZINTÉZIS

Az összes partner esetében gondok jelentkeznek az iskolák és vállalatok, vállalkozások közötti kapcsolatokban és együttműködésben. Az EU irányelvekben kiemelt fontosságot kap a két ágazat szoros együttműködése, ami a legfőbb stratégiai irány kell, hogy legyen a kézművesek képzésében, a szaktanácsadásban és munkájuk korszerűsítésében. Minden egyes partner rámutatott ezeknek a struktúráknak a gyengeségére.

- ❖ Hiányoznak a szisztematikus és megfelelő jogi keretek, amelyek lehetővé teszik az iskolák és a vállalkozások közötti együttműködési formák kiszélesítését és stabilizálódását.

- ❖ Az iskolák nem képesek megkeresni azokat a vállalatokat és vállalkozásokat, amelyek hajlandóak fogadni gyakornokokat vagy gyakorlatot végzőket (kivételt képez a német rendszer, amely garantálja a stabil gyakornoki programot);
- ❖ Felesleges jogi korlátok a szakmai képzésben és ebből fakadó nehézségek a vállalatok szintjén, ami lehetetlenné teszi az iskolák és a vállalatok közötti együttműködést.
- ❖ Hiánya annak a rendszernek, amely az egész életen át tartó tanulást biztosítani tudná azok számára, akik a mesterségbeli tudásukat gazdagítani szeretnék.

AZ EGYES ORSZÁGOK SZINTJÉN

BULGÁRIA

Bulgáriában a vállalkozás a szakképzési rendszerben előbb utóbb olyan, mint aki nagyon akar egy tranzakciót, de végül “elégedetlen ügyfélként” távozik.

A minőségi szakoktatás eléréséhez szükséges az aktív együttműködés a vállalatokkal. Sajnos az érdekelt felek elvárásai nem egyeznek. Egyrészt erős az igény arra, hogy az állam felelősséget vállaljon az üzleti élet és az iskolák közötti együttműködés erősítéséért. Másrészt a munkáltatóknak vállalniuk kell a felelősséget és a kezdeményezést, a munkaerőpiac konkrét igényeinek, a szükséges ismereteknek és készségeknek meghatározására. A vállalkozásoknak fel kellene ismerni saját érdekeiket és az érdekek mentén aktívan részt kellene venni a szakoktatás folyamatban úgy, mint: állami oktatási követelmények, tantervek összeállítása, vizsga eljárások, a tanárok folyamatos képzése, stb.

A munkaadók nem együttműködők az iskolákkal elsősorban azért, mert nincs garancia arra, hogy megtérül a befektetésük és profitálni tudnak a partnerségből. Bár vannak jogi lehetőségek (különösen az újonnan módosított KKV törvény alapján), a szakoktatásban való részvételre nézve, nagyon ritka a KKV – k bevonása a szakiskolai oktatásba.



FRANCIAORSZÁG

A művészeti és kézműves foglalkozások hagyományosan nyitottak a munka- és tanulmányok terén. Ez a legjobb út ahhoz, hogy lehetővé tegye a megfelelő ismeretek elsajátítását. A szakmai gyakorlati képzés a legjobb módja az egyes szakmák oktatásának, tanulásának, és a munkahelynek megfelelő készségek elsajátításának.

Jogilag, a gyakornoki státusz egy határozott idejű munkaszerződés a gyakornok, a fogadó vállalat és a képzési központ között. 16-25 évesek vehetik igénybe és egyenes út vezet a különböző oklevelekhez, bizonyítványokhoz, az érettségihez és a felsőoktatásba való továbblépéshez. A gyakornok felváltva vesz részt az általános képzésben (oktatási központban) és a munkahelyén a gyakorlati képzésben. Munkavállalónak minősül, és korától és képesítésétől függő havi illetmény illeti meg.

A művészet és kézműves ágazatban a szakmai gyakornoki képzés ugyanúgy működik, mint a foglalkozást megelőző időszakban az összes többi szakmánál. A fogadó cég, felmérve a szükségleteit, úgy készíti fel a hallgatót, hogy az a későbbiekben biztosítani tudja a cég tevékenységénél a folytonosságot, azaz munkavállaló legyen.

Ez a gyakorlat a hallgató részére optimális kilátásokat biztosít és biztosítja a foglalkoztatottságot. A gyakornokok 80% -a a szakmában marad a gyakorlat után többnyire a befogadó cégnél.



A statisztikai adatok azt mutatják, hogy egyre nagyobb a lemorzsolódás a gyakorlati képzés során. Hangsúlyoznunk kell, hogy nem lehet következtetéseket levonni a lemorzsolódás okairól; van, aki munkahelyet változtat, vagy úgy dönt, hogy más szakmában próbálja meg a gyakornoki képzést, vagy az egyetemi tanulmányokat választja. Ez is mutatja, hogy mennyire fontos a KKV- k és az iskolák közötti együttműködés a pályaválasztási tanácsadás tekintetében, felkészíteni a hallgatókat a megfelelő életpályára és elkerülni az előforduló lemorzsolódást. Az egyik legfontosabb eszköz Németországban a több hetes kötelező gyakornoki idő, a vállalati látogatások, a Szövetségi Munkaügyi Hivatalnál tett látogatás, valamint a munkáltató látogatásai az osztálytermekben. A munkáltató bemutatja vállalkozása szakmai hátterét és betekintést nyújt a vállalat napi életébe. Nincs kötelező országos akció-terv a KKV- k és az iskolák közötti együttműködésre vonatkozóan. Ez nagymértékben függ az iskola-politika és a tanári elkötelezettségétől. Nagyon sok lehetőség nyílik az együttműködésre a KKV- k ajánlataira, és az oktatási intézmények támogatására.



MAGYARORSZÁG

Magyarországon jellemzően kisvállalkozásokról beszélhetünk:

Általában egy mesteres vagy egy család vállalkozása. Az egyetlen létező nagy szövetség, amely a KKV kategóriába illene, mint közép vállalkozás a Hevesi Háziipari Szövetkezet, de ők is külsős mesterekkel és kézművesekkel dolgoznak. A kialakult helyzet egyik fő oka, hogy a piacra jutási lehetőségek szűkösek. A kézműves termékek ára jellemzően elég magas, míg az értékesítő helyek preferálják az olcsó másolatot és a hamisítványt. A vásárlók többnyire figyelmen kívül hagyják az igazi minőséget és olyan termékeket vásárolnak, amelyek köszönő viszonyban nincsenek az eredetivel.

A fentiek tükrében sok a tennivaló annak érdekében, hogy felkeltsük a diákokban a hagyományos mesterségek, a hagyományos anyagok és technikák iránti érdeklődést.

A KKV- k és az iskolák közötti kapcsolat:

A lehetőségek keretein belül az iskolák kapcsolatot tartanak fenn a helyi és az oda látogató mesterekkel. A kapcsolati formák:

- ❖ Workshop látogatás
- ❖ Az iskola által meghívott mesterek előadásai, mesterségük bemutatása, bemutatók



- ❖ Lehetőség a mesterekkel való találkozáshoz a rendezvényeken (a legkiemelkedőbb az évente megtartott Mesterségek Ünnepe). Itt különös figyelmet érdemel a szakiskolák jelenléte. Minden iskola ingyen bemutatkozási lehetőséget kap. A rendezvény négy napja alatt a hallgatónak lehetőségük nyílik a lehető legtöbb mesterrel találkozni (kb. 500 mester nyitott műhelye üzemel a rendezvény helyszínén)
- ❖ Különböző mesterségek tábora. Kötelező nyári gyakorlat, ahol a hallgatók mesterek mellett dolgoznak.

Toszkánában és Firenzében élő hagyománya van a művészeteknek és a kézművességnek. Egyedülálló, élő de nagyon törékeny kulturális örökségünk. A hagyományos művészet és kézművesség fontos forrása a gazdasági életnek és nagy turisztikai vonzeróval bír. Ennek ellenére ugyanazokkal a nehézségekkel kell megküzdeni, mint a többi európai országnak.

A KKV-k és az iskolák közötti együttműködésnek nincs szilárd törvényi alapja és minden jó gyakorlat egyéni kezdeményezésnek és lehetőségeknek köszönhető: tanár, kézműves mester.

Az iskolarendszernek nincs meg a szabadsága ahhoz, hogy az oktatáshoz mester kézműveseket alkalmazzon, megfosztva a diákokat a lehetőségtől, hogy a szakmát személyes tapasztalaton keresztül sajátíthassák el a megfelelően elismert szakembertől.



Az Egyesült Királyságnak egyaránt gazdag kézműves öröksége és jelenkori iparművészete van. A kézművesség jelentős tényező a kreatív iparon belül és gyorsabb növekedést mutat bármelyik más ágazatnál. Több mint 35 000 foglalkoztatottja van a kortárs képzőművészetnek az Egyesült Királyságban és több mint 4 milliárd font bevételt termel éves szinten.

A Mesterségek Tanácsa és a Hagyományos Kézműves szervezetek életkortól függetlenül korlátozottan támogatják a kézműveseket az iskolai továbbképzésben és gyakorlatban. Egy nemrég tartott konferencián Manchesterben a fő hangsúly azon volt, hogy hogyan kell bevezetni a kézművességet az iskolákba, és hogyan legyen része az általános tananyagnak.



JÓ GYAKORLATOK

BULGÁRIA

2014 decemberében új szakoktatási és szakképzési törvényt fogadtak el annak érdekében, hogy a duális rendszert bevezessék Bulgáriában. A konkrét szakképzési modell lényege a hallgatók gyakorlati készségeinek javítása. Két szakiskola, a Közép Stara Planina régióban (a Műszaki szakközépiskola Sevlievóban és az Idegenforgalmi szakközépiskola Gabrovóban) már eddig is részt vettek a duális képzés tesztelésére irányuló kísérleti programban.

A hagyományos mesterségek képzése a "Régi Dobrics" Néprajzi múzeumban.

A XIX. század vége és a XX. század eleje kézműves hagyományait bemutató skanzen, a felújított régi városban. A régi bazársoron több mint 30 műhely működik a hagyományos mesterségek bemutatására. Oktatási programokkal ismertetik meg a diákokkal régmúlt mesterségek eszközeit, technikáit és a tárgyalgó folyamatokat.

További információ:

<http://old-dobrich.com/>

"Az emberi erőforrások fejlesztése , operatív program " 2007-2013, 2014 – 2020

A Munkaügyi és Szociálpolitikai Minisztérium operatív programja a foglalkoztatás, a képzés és a személyes továbbképzés fejlesztésére. 2007 – 2013 között több sikeres megvalósult projekt volt melyek célja az új munkahelyek teremtése, az aktív integráció a hátrányos helyzetű csoportok munkaerő-piacra juttatására, valamint a munkanélküliség csökkentése. Ennek eredményeként 2013. szeptember végéig 36 000 új munkahely jött létre; kb.104 000 munkanélküli vett részt a kb. képzéseken, és több mint 62 000 ember kapott állásajánlatot a képzést követően.

További információ:

<http://ophrd.government.bg>

Compagnons du Devoir et du Tour de France

Utazás közbeni 6 – 8 év időtartamú szakképzést nyújtó tanulmányi program. A hallgatók az évek és utazásaik során kb. szintű szakoktatásban részesülnek: gyakorló, gyakornok, aspiráns (mesterlegény), mester.

A képzés a 21 év alatti korosztálynak szól, akik alap szinten már elsajátítottak egy mesterséget és szeretnék megszerezni a képesítést akár főiskolai szintig, miközben bejárják Franciaországot. Továbbképzésük során minimálbért kapnak, míg szállást 52 központ biztosít Franciaország szerte. A képzés során egy évet külföldön töltenek, szakmai oktatásban és nyelvoktatásban részesülnek.

További információ:

<http://www.compagnons-du-devoir.com/>



Netzwerk Zukunft - Schule + Wirtschaft in Brandenburg / Network Future School Brandenburg (netzwerkzukunft.de):

Iskolák, egyetemek, gazdasági és egyéb állami partnerek közötti hálózat. A társulás fő célja az együttműködés azok között a partnerek között, akik a tanulók további szakmai képzését végzik a hiányos szakképzés pótlására. A hálózat Brandenburg tartomány területén több irodát működtet. A csapat munkájában sok tanár is részt vesz annak érdekében, hogy biztosítsák a megfelelő pályaválasztási tanácsadást az iskolában.





A NESZ legkiemelkedőbb eseménye a Mesterségek Ünnepe. A fesztivál mottója kézművesség, zene tánc, minden, ami hagyomány. Évente több mint 60 000 látogatót várnak a Budai Várban. Mesterek, tanítványok, KKV- k lehetőséget kapnak egymást megismerni.



OLASZORSZÁG**JOB-SHADOWING (munkahely nyomkövetés)**

A hallgatók egy vagy több hetet tölthetnek a vállalkozásban.

UPDATING COMPETENCIES (kompetenciák frissítése)

Művészeti iskolák ajánlják azoknak a hallgatóknak, akik frissíteni szeretnék szakmai tudásukat.

LABORCRAFTS PROJECT (Laborcraft projekt)

A Guccival közösen, híres mesterek közreműködésével szemináriumokat szerveznek Firenze szakiskoláiban.

MEGÁLLAPODÁSOK MEMORANDUMA

(a Firenzei Kereskedelmi Kamara, az Önkormányzat és a Tanszék vezetője között létrejött megállapodás)

Szakiskolák finanszírozása műhelyeik felújítására.



Made North – Sheffieldben készített termékek, az angol kézművességet népszerűsítik a Kézműves és Dizájn Tanácscsal szoros együttműködésben, Észak Angliában és Európa szerte.

Patrick Murphy www.madenorth.co.uk

University of Brighton: <http://arts.brighton.ac.uk/study/design-craft/news/getting-fired-up>

Gyűjtsunk be: Kézműves Tanács által támogatott projekt.

Alma Boyes, a Brightoni Művészeti Kar szobrásza indította el a "gyűjtsunk be" kampányt, hogy megismertesse a diákokat az agyaggal és a kerámiával.

"A kerámia olyan téma, amelyet ritkán oktatnak a középiskolákban annak ellenére, hogy a kézzel készített tárgyaknak óriási gyakorlati és szellemi hozadéka van. A projekt felhívta a figyelmet az agyag fontosságára mindennapi életünkben, és arra, hogy ez az iskolai foglalkozáson felül akár életpálya modell is lehet.



D: A jövőben szükséges hatékony és eredményes szaktudás feltérképezése az Avant Crafts projektben

Koordinátor: INMA, Franciaország

SZINTÉZIS

A továbbképzés valamennyi képzésformában fontos. Célja megszólítani azokat, akik kikerültek az iskolarendszerből és új szakmát szeretnének elsajátítani.

A továbbképzés az Európai Unió egyik legnagyobb kihívása és különösen kihívás a kisüzemi termelési ágazatok esetében. A kézműves szektor annál is inkább érintett, mivel növekvő érdeklődést tapasztalni a különböző szakmák iránt. Az érdeklődés fenntartására megfelelő folyamatos képzési programra van szükség.

A továbbképzéshez az iparművészet ágazataiban megfelelő, speciális keretekre van szükség: szakértelem és a szakmai tudás átadásához megfelelő szakemberek. Ez a fajta tudás átörökítése gyakorlaton keresztül valósulhat meg és meglehetősen időigényes. Mi több, el kell ismerni, hogy a szakértelem egyedül, akkor is, ha kivételes, nem elegendő ahhoz, hogy a folyamatosan változó gazdasági környezetben és az új technológiák mellett biztosítani tudja a folytonosságot.



BULGÁRIA

A szakoktatás minőségétől elvárják, hogy megfeleljen a jelenkor tudományos technológiai kihívásainak valamint a piaci elvárásoknak is. A sikerhez vezető kulcsfaktorok között ott van a politikai akarat, a jövő építésének bátor stratégiája, a minőségi képzéshez szükséges infrastruktúra, a finanszírozás, a korszerű oktatási formák stb.

A vállalkozások és a szakoktatás közötti szakadék néhány oka:

- ❖ a szakmai oktatás többnyire elméleti, nem elegendő a gyakorlati tanóra.
- ❖ a jelenlegi szakmai oktatás sokkal inkább arra irányul, hogy az oktatóknak biztosítson munkahelyet mintsem a hallgatók jövőjére, a munkaerőpiacra jutásukra a vállalkozás és a piac követelményei mentén.
- ❖ a szakiskolák területi elhelyezkedése nem követi a piaci szükségleteket.



Franciaországban számos képzési központ foglalkozik a továbbképzéssel, ami már igazi "piaccá" nőtte ki magát. Az INMA tanfolyam adatbázisa szerint mintegy 800 képzési intézmény ajánl közel 3000 továbbképző tanfolyamot.

Az intézmények egy része állami oktatási központ (pl. Greta) mások egyesületek, szakmai szövetségek vagy magán oktató központok.

A Greta csoport állami szakképzési központokat egyesít, tudást és erőforrásokat kínál a felnőttek folyamatos képzéséhez. Ezek teszik lehetővé, hogy a tanulmányok elvégzésével a hallgatók államilag elismert oklevelet szerezzenek. Felsőfokú szakmai képzést is biztosítanak esti tagozaton. Jelenleg Franciaországban 191 GRETA központ működik, amelyek közül néhány a képzőművészet, kézművesség és dizájn területére szakosodott.

2014. március 5-én életbe lépett törvény biztosítja a továbbképzés átláthatóságát, minőségileg magasabb színvonalát, illetve az egyéni képzési útvonalakra kidolgozott programokat.



Németországban a művészet és a kézművesség terén szakosodott szakemberek formális vagy informális úton (önképzés) szerezték meg tudásukat. Emellett egy pár felsőfokú intézmény is foglalkozik továbbképzéssel, ami lehetővé teszi a továbbképzést igénylők számára, hogy reagáljanak a képzési igényekre és növeljék szakmai profiljukat. Nagyon sokan jelentkeznek a "Restaurator im Handwerk" (restaurátor a kézműves iparban) valamint a "Gestalter im Handwerk" (designer a kézműves iparban) képzési formákra.



Szakiskolák jövője!

- ❖ Kulcsszavak: autonómia, felelősség, motiváció, fenntarthatóság, vállalkozás
- ❖ Autonómia: - szakmai függetlenség mellett megfelelő gazdasági irányítási autonómia
- ❖ Felelősség: felelősség a döntéshozatalban
- ❖ Motiváció: egy esetleges szakmai karrier víziója
- ❖ Fenntarthatóság: lehetőség hogy mind az oktató mind a hallgató tudását hosszú távon tovább tudja adni
- ❖ Vállalkozói készség: alapvetően a népművészetben jellemzően egy személyes vagy nagyok kis családi vállalkozások léteznek. Nagyon fontos a KKV –k kialakítása.

Tervek a jövőre, Felnőttképzés

- ❖ A hallgatók létszámának növelése a középfokú szakképzésben és felnőttképzésben
- ❖ A duális képzés bevezetése (több gyakorlati képzés)
- ❖ Kamara "garancia" a gyakorlati képzésben való részvételre
- ❖ Ösztöndíjrendszerrel növelni a veszélyeztetett szakmák tanulóinak létszámát
- ❖ Beindítani a szakmai életpálya-modellt a szaktanárok részére
- ❖ Kiterjeszteni vagy megszüntetni a korhatárt a nappali rendszerű oktatásban, a szakképzésben



Az érdekeltek egyetértenek abban, hogy az olasz és a toszkán rendszer nem támogatja a kézműves kompetenciák megújulását. A kézművesek és képzési szolgáltatók szerint, ezek a készségek feltétlenül szükségesek a további fejlődéshez:

- ❖ Know-how: A tudás Reneszánsz mintára történő átörökítése válságban van manapság. Bizonyos készségek és képességek elvesztek és már nem visszatatanulhatóak.
- ❖ Hálózati ismeretek: Kkv-k sok kihívással szembesülnek, ami az együttműködési stratégia hiányából adódik és csökkenti a verseny esélyt a globális piacon.
- ❖ Készségek: A kézműves mestereknek nagyobb kommunikációs készséggel kellene rendelkezniük a marketing és üzleti stratégia terén. Ez lehetővé tenné számukra új lehetőségek kiaknázását (élethosszig tartó képzés, új piac, luxusmárkák stb.).
- ❖ Számítógépes technológiák: Kézi szerkesztési és prototípus készítési kompetenciák szükségesek ahhoz, hogy az AutoCAD vagy Rhino szoftvert használni tudják



EGYESÜLT KIRÁLYSÁG

"A kézművesség az Egyesült Királyság egyik alapvető tényezője." Több, mint 100 000 embert foglalkoztató szakág és átlag feletti növekedést mutat a gazdasági teljesítményben 2008 és 2012 között. A kézművesség egyben alapvető és egyre népszerűbb elem a nemzet társadalmi és kulturális életében. Hozzáférést és részvételt biztosítani a minőségi és hatékony oktatáshoz és képzéshez kulcsfontosságú tényezők a kézművesség jövője szempontjából. "

A kézműves ipar 4.4 milliárd fontot hoz a brit gazdaságnak és egyre növekszik. A legtöbb kézműves önálló vállalkozó vagy részmunkaidőben dolgozik. Az Egyesült Királyságban a kézművesség fogalma kiterjed mind a hagyományos mind a kortárs mesterségekre. Az egyik legjelentősebb és legbiztatóbb fejlemény a Kézműipari testület létrehozása. A fórum összehozza az Egyesült Királyság kézműipari ágazatának legkiválóbb szakembereit a gazdasági növekedés és a fenntarthatóság stratégiáinak kidolgozása érdekében.

Egyre sürgetőbb az igény, hogy új lendületet kapjon a kézműves oktatás az iskolákban a továbbképzésben és a felsőoktatásban.



JÓ GYAKORLATOK

BULGÁRIA

Párhuzamos lépések, párhuzamos terek

"Párhuzamos lépések, párhuzamos terek" egy kulturális és oktatási kezdeményezés a vizuális művészetek terén a fiatalok számára. Fő célja, hogy támogassa a művészeti képzést Bulgáriában és kísérletet tesz a hiányosságok pótlására az elméleti és a gyakorlati képzésben egyaránt.

További információ:

Központ Informális Oktatási és Kulturális programok ALOS
<http://alosbg.com/news/2014/fish-fish/>

Kézműves vásárok és kiállítások - nyitott kapu a társadalom és az üzlet felé

A művészeti és kézműves vásárok, kiállítások a legnépszerűbb fórumai az üzleti élet szereplői és a frissen végzett hallgatók közötti kapcsolatfelvételre.

Nemzetközi Iparművészeti Vásár – Varna

Ez a legnagyobb képzőművészeti kiállítás Bulgáriában. Minden év augusztusában tartják Várnában. 2015-ben kerül sor a 19-ik vásár megrendezésre.

További információ:

<http://www.artfair-bg.com/>



Lorraine művészképző program

A program keretében végrehajtott állami képzés szerződéses alapon történik, amelyben meghatározzák a célközöniséget, a képzési útvonalat és a jelentkezési feltételeket.

A program célja, hogy megteremtse a feltételeket az átképzéshez és segít a programban részt vevőknek az elhelyezkedésében.

További információ:

<http://www.metiersdart-lorraine.org/>



NÉMETORSZÁG

Werkakademien für Gestaltung

Az intézmények jó példái a kézművesség és művészetek képzésére

További információ:

<http://www.werkakademie-gestaltung.de/>

Freie Kunstakademie Baden-Württemberg E.V.

Példa a lehetőségek széles skálájának, a speciális tanfolyamoktól pl. textilfestés, az interdiszciplináris teljes idős oktatásig

További információ:

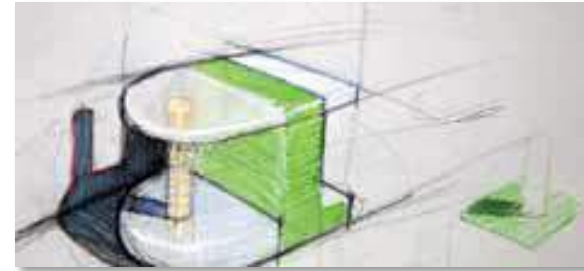
<http://www.fkbw.de/index.php?id=173>

Meisterschule Ebern

Kézműves képzés

További információ:

<http://www.meisterschule-ebern.de/8-0-kurse.html>





A Hagyományok Háza az Emberi Erőforrás Minisztériuma háttérintézményeként működő intézmény. Államilag elismert bizonyítványt nyújtó tanfolyamokat szerveznek felnőtteknek és oktatóknak egyaránt a különböző mesterségek elsajátítására.

Hálózatépítő készség: "La Fierucola" egyesület

A "La Fierucola" egyesület kézművesek, termelők egyesülete, akik havi vásárokat, szemináriumokat és kb. terjesztési tevékenységeket szerveznek, amely jó gyakorlata, modellje az együttműködésnek és az egymást támogatásnak.

További információ:

www.lafierucola.org



EGYESÜLT KIRÁLYSÁG

A Mesterségek Tanácsa:

www.craftscouncil.org.uk

Az Egyesült Királyságban a kortárs kézművesség terén a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség szerepét tölti be. Célja magas művészi szintre emelni a kézművességet.

<https://www.an.co.uk/news/new-crafts-council-report-explores-trends-in-education-and-training>

Kreatív Szakképzési Tanács:

<http://ccskills.org.uk/>

2013-ban a Tanács elindította "Építsünk kreatív országot" programot azzal a céllal, hogy 1000 nap alatt 6500 munkahelyet teremtsenek a fiatalok számára a kreatív iparágakban. Felmérték és közzé tették a kézműves ágazat szükségleteit, és az oktatási

normákat, minősítési és gyakoronoki formákat dolgoztak ki, valamint megalapították a Craft Skill Award díjat.

<http://ccskills.org.uk/supporters/blog/craft-skills-ten-years-on>

Heritage crafts:

<http://www.heritagecrafts.org.uk/index.php/about/what-we-do>

A Heritage Crafts (hagyományos kézművesség) Egyesület érdekképviseleti szervezet a hagyományos mesterségek öröksége terén. Partnerségben dolgozik a kormánnyal és több kulcs szervezettel. Azoknak a mestereknek, egyesületeknek és magánszemélyeknek a fóruma, akik törődnek az elveszendőben lévő hagyományos kézműves készségekkel és fenntartható egészséges kreatív jövőre törekszenek.

KÖVETKEZTETÉSEK

Célunk ugyanaz:

Mindannyian elismerjük, hogy fontos megőrizni a hagyományos mesterségeket és támogatni a mestereket mesterségük gyakorlásában. Nincs különbség a bolgár hímző asszony között, aki hagyományos viseletet készít és a madártollakkal foglalkozó mesterember között, aki balettelőadásokhoz készít jelmezt.

Ha elveszítjük ezeket a készségeket, nem lehetetlen ugyan újra felfedezni és újra tanulni őket, de ahhoz, hogy magas művészi szinten műveljük az alapvető készségeket újra és újra kell tanulni. Elismerjük és értékeljük a tagországok művészi – kézműves identitásának sokszínűségét és minden képesség és készség fontos, egyik sem írhatja felül a másikat.

A társadalmi és gazdasági elvárások Európában hatást gyakoroltak a kézművesség fejlődésére. Bebizonyosodott, hogy a kézművességnek támogatási mechanizmusokra van szüksége, amelyek elősegítik a mesterképzést, az alapoktól a mester fokig és anyagi támogatással, ösztöndíjakkal, adókedvezménnyel segítik a szakképzés műhelyeit.

Franciaországnak úgy tűnik, hogy lehetőség volt a kézműves képzés és fejlesztés újragondolására. Támogatják az új tehetségeket, elismerik mestereiket és biztosítják számukra mesterségük folytatását és átörökítését.

Az Avant Craft területileg sokszínű: míg Bulgáriában és Magyarországon a figyelem a nemzeti identitást jelentő hagyományos kézműves készségekre összpontosul, Németország, Olaszország, az Egyesült Királyság és Franciaország a kézművességet teljes vertikumában kezeli, a hagyományos mesterségektől az iparművészetig.

Köztudott, hogy az olcsó import káros hatással van a kézművességre, a kulturális örökségünkre valamint a luxus piacra egész Európában. Szigorú vám- és jövedéki adók kivetésére lenne szükség az egyes országok termékeinek megvédésére az olcsó másolatok importálása helyett.

Kötelezővé kell tenni a forrás ország feltüntetését, ezzel is hangsúlyozva, hogy gyenge másolatokról van szó.